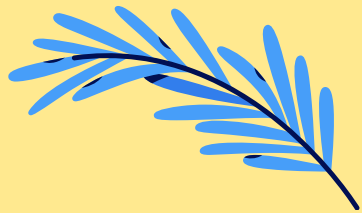

ÇOCUK İHMALİ NEDİR?

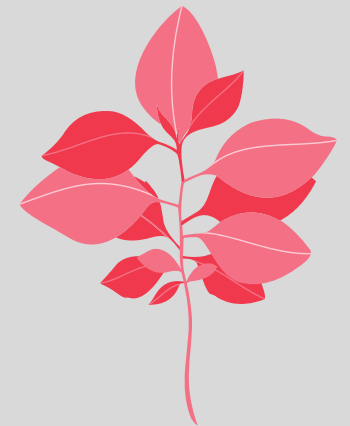
İhmal, çocuğun bakımı ile yükümlü olan bireylerin çocuğun beslenme, barınma, sevgi, güven, eğitim vb. temel gereksinimlerini karşılama konusunda görevlerini yapmamaları olarak belirtilmektedir.

Sağlıklı ve yeteri kadar beslenme, gerektiğinde tedavi koşullarının sağlanması, eğitim, barınma ve güvenli yaşam şartları bu tanımın içinde yer alır. İhmalde yapılması gerekenlerin yapılmaması söz konusudur.

ÇOCUK İHMALİ BELİRTİLERİ NELERDİR?

- Kendisine zarar veriyor olabilir
- Alkol veya madde kullanımı başlamış olabilir
- Aşırı kilo kaybı yaşamış olabilir
- Okuldan uzak kalıyor olabilir
- Kişisel hijyen sorunu yaşıyor olabilir
- Yeterli beslenemiyor, para için dileniyor olabilir

İSTİSMAR

Çocuk istismarı, sorumluluk, güven veya güç ilişkisi bağlamında çocuğun sağlığına, yaşamına, gelişimine veya onuruna fiilî ya da potansiyel bir zarara neden olarak fiziksel ve/veya duygusal kötü muamele, cinsel istismar, ihmâl veya ihmâlkâr muamele yahut ticarî veyahut da diğer sömürünün her tür biçimini oluşturmaktadır (WHO Raporu, 1999).

Çocuk istismarı genel olarak çocuğa yönelik bilinçli ve zarar verici tekrarlı veya tek seferlik davranışlarda bulunmaktır. Çocuklar üzerinde bilişsel, duygusal, fiziksel ve sosyal etkileri olan istismar, çocukların yaşamlarında telafi edilemez sonuçlara neden olmaktadır. Çocuk istismarı fiziksel, duygusal ve cinsel olmak üzere üç ana başlıkta incelenmektedir.

1. Fiziksel istismar

Çocuğa karşı onun sağlığını, gelişimini ya da onurunu zedeleyecek şekilde fiziksel güç kullanılması olarak tanımlanır. Fiziksel istismar çok farklı şekillerde gerçekleşebilir. Vurma, tekmeleme, ısırma, sarsma vb. olabileceği gibi hayati tehlike oluşturacak boyutta da olabilir.

2. Duygusal İstismar

Çocuğun kişisel potansiyelleri ile orantılı olarak istikrarlı ve tam kapsamlı bir duygusal ve sosyal yetkinlik geliştirebilmesi için gelişimsel olarak uygun olan destekleyici bir ortam sağlamadaki başarısızlığı içermektedir.

“Çocuğun sağlığına ve fiziksel, zihinsel, ruhsal, ahlâkî ya da toplumsal gelişimine zarar verme olasılığı bulunan; çocuğa yönelik küçümseme, onu gözden düşürme, tehdit etme, korkutma, ayrımcılık yapma, gülünç duruma düşürme veya çocuğa yönelik düşmanca davranışların fiziksel olmayan biçimleri” şeklinde açıklanmıştır (WHO Raporu, 1999).

3. Cinsel İstismar

Çocuğa yönelik cinsel istismar, çocuğun bir erişkin tarafından cinsel uyarı ve doyum için kullanılması, fuhuşa zorlanması, pornografi gibi suçlarda cinsel obje olarak kullanılması olarak nitelendirilir. Bununla birlikte, çocuğun cinsel istismarı, çocuğun genital bölgesine dokunma, teşhircilik, pornografi, ırza geçmeye kadar gibi geniş yelpazedeki tüm davranışları kapsamaktadır.

ERGENLİKTE CİNSEL İSTİSMAR BELİRTİLERİ

- Depresyon (kronik üzüntü), ağlama veya duygusal hissizlik.
- Kâbuslar (kötü rüyalar) veya uyku sorunları.
- Okulda sorun yaşama veya okuldan uzaklaşma.
- Öfkelenme veya akranlarıyla olan sıkıntıları anlatma, insanlarla kavga etme, kurallara uymama veya yetkililere saygısızlık yapma.
- Aile ve arkadaşlardan uzaklaşma dâhil, kaçınma davranışı gösterme.
- Kendine zarar veren davranışlar (uyuşturucu, alkol, kendini yaralama).
- Okul performansında değişiklikler.
- Sürekli yemek yeme ya da yemek istememe.
- İntihar düşüncesi ve eğilimi.
- İstismar hakkında konuşma, istismarı hatırlama.

Cinsel istismar konusunda bir duyum alındığında, mağdurun şikâyetçi olup olmaması dikkate alınmaksızın gerekli tespit ve raporlamanın yapılarak derhâl yetkili merciye bildirim yapılması gerekmektedir. Çocuğun korunması ve istismarını durdurulması için bu uygulama YASAL ZORUNLULUKTUR.

Kaynaklar :

1. Bahçeşehir Ün. Çocuk İhmal ve İstismarı Kitapçığı
2. Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü Cinsel İstismar Kitapçığı
3. İnsan Hakları Derneği Çocuk İhmali ve İstismarını Önleme Derneği, Çocuk İhmali ve İstismarını Önleme Öğretmenler ve Aileler için Eğitim Kitapçığı

İstismardan Korunmak için Ebeveynlere Öneriler

- Çocuğunuzla iyi bir iletişim içinde olun. Ailesiyle sağlıklı iletişim kurabilen, sevgi, saygı ortamında büyüyen çocuklar hem istismara uğrama konusunda daha az risk taşırlar, hem de başlarına gelen olumsuz olaylarda ailelerinden destek isteyebilirler.
- Çocuğunuzun öğretmeni, danışmanı ve okul müdürüyle tanışın. Okulun istismar konusundaki politikalarını öğrenin ve bu politikaların doğru uygulanması için işbirliği yapın.
- Çocuğunuza istismarı nasıl şikayet edeceklerini öğretin. Kendiniz de bu durumlarda nereden yardım istenebileceğini öğrenin.

ÇOCUK İHMAL ve İSTISMARI

Çocuğunuzun sağlıklı arkadaşlıklar geliştirmesine yardımcı olun. Kalabalık içinde olmak güven verir ve zorbalar arkadaş çevresi olan çocukları daha az hedef seçerler.

Çocuğunuza şiddetin kabul edilemez olduğunu öğretin. Çocukların % 60'ı istismara tanık olurlar. Bu çocuklar, diğerlerinin davranışlarını etkilemede ve mağdurlara yardımcı olmada hayati bir role sahiptir. Anne babalar, şiddeti hoş görmeyen değer sistemleri oluşturmada rol modeli olabilirler.